

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1967-1968.

6 FEBRUARI 1968.

Voorstel van wet tot regeling van de voorrang van de gebruikte talen bij de uitvaardiging van officiële teksten.

VERSLAC

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **VAN BOGAERT**.

DAMES EN HEREN,

Op 5 december 1967 werd door de heer Ballet c.s. een voorstel van wet ingediend tot regeling van een voorrang der talen bij de uitvaardiging van officiële teksten. Het eerste artikel stelt voorop, dat voor alle publicaties, die uitgaan van de Regering, om de beurt aan het Nederlands en het Frans de voorrang zal verleend worden, gedurende een periode van twee jaar, die telkens aanvang neemt bij het begin van het parlementair jaar.

Naar artikel 2 zou dezelfde beurtregeling gelden voor de inrichtingen die onder controle van de Regering staan en die opgericht zijn of financieel ondersteund werden door de Staat en waarvan de activiteit zich uitstrekt tot de verschillende taalggebieden van België. Dit zou o.m. het geval zijn met het *Belgisch Staatsblad*, de Raad van State, de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Bank en de parastatalen, die niet in een centalig gebied gevestigd zijn en dus niet onder toepassing vallen van een vroegere taalwetgeving.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Rolin, voorzitter; Ancot, Custers, De Baeck, Dua, Hambye, Herbiet, Ligot, Lilar, Oblin, Robyns, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Van Hoeylandt, Van Laeys, Van Pé, Vermeylen, Vreven en Van Bogaert, verslaggever.

R. A 7450

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

42 (Sessie 1967-1968) : Voorstel van wet.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1967-1968.

6 FEVRIER 1968.

Proposition de loi réglant la priorité des langues employées dans la publication des textes officiels.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. **VAN BOGAERT**.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le 5 décembre 1967, M. Ballet et consorts ont déposé une proposition de loi réglant la priorité des langues employées dans la publication des textes officiels. L'article 1er de ce texte prévoit que toutes les publications émanant du Gouvernement donneront alternativement la priorité au néerlandais et au français pendant une période de deux ans prenant cours chaque fois le jour de l'ouverture de l'année parlementaire.

Aux termes de l'article 2, le même régime serait applicable aux organismes créés ou subventionnés par l'Etat et soumis au contrôle du Gouvernement, lorsque leur activité s'étend aux différentes régions linguistiques de la Belgique. Ce serait notamment le cas pour le *Moniteur belge*, le Conseil d'Etat, la Société nationale des Chemins de fer belges, la Banque Nationale et les parastataux qui, n'étant pas établis dans une région unilingue, ne tombent pas sous l'application des lois linguistiques antérieures.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Rolin, président; Ancot, Custers, De Baeck, Dua, Hambye, Herbiet, Ligot, Lilar, Oblin, Robyns, Rombaut, Van Cauwelaert, Vandekerckhove, Van Hoeylandt, Van Laeys, Van Pé, Vermeylen, Vreven et Van Bogaert, rapporteur.

R. A 7450

Voir :

Document du Sénat :

42 (Session de 1967-1968) : Proposition de loi.

Het artikel 3 van het voorstel bepaalt dat deze regeling zal toegepast worden bij de aanvang van het eerste parlementaire jaar, dat volgt op de afkondiging van de voorgestelde wet in het *Belgisch Staatsblad*. Het Nederlands zal het eerst aan de beurt komen als voorrangtaal.

Volgens de toelichting is het voorstel van wet ingediend omdat officiële publicaties verschijnen met de Franse tekst vooraan. Dit zou het geval zijn met ontwerpen van begroting, de afkondiging van wetten, koninklijke en ministeriële besluiten en ook met publicaties van openbare instellingen, die van de Staat afhangen.

Dit voorstel van wet heeft in de Commissie voor de Justitie aanleiding gegeven tot een gedachtenwisseling waarbij verschillende overwegingen naar voor werden gebracht.

Door een lid werd opgeworpen dat het voorstel in zijn huidige vorm niet kon worden aangenomen, omdat het een afwijking invoert op de wet van 31 mei 1961 op het gebruik der talen inzake wetgeving. Het artikel 1 van deze wet bepaalt, dat de wetten moeten goedgestemd en uitgevaardigd worden in het Frans en in het Nederlands. Artikel 2 van voornoemde wet legt de Regering de verplichting op de wetsontwerpen in de twee landstalen aan de Kamers voor te leggen. Artikel 3 bevat de formule waarmee de wetten in beide talen zullen bekrachtigd en afgekondigd worden. Artikel 1 stelt een pariteit in tussen de twee teksten : de Franse en de Nederlandse tekst zullen tegenover elkander in het *Staatsblad* gepubliceerd worden. Het lid is van mening, dat het voorstel van wet, dat nu wordt besproken een afwijking betekent van deze regelingen en dat het derhalve als een amendement op de wet van 31 mei 1961 op het gebruik der talen had moeten voorgebracht worden. Meerdere leden van de Commissie van de Justitie sluiten zich aan bij deze opvatting. Verschillende leden hebben ook nog de overweging gemaakt, dat door hoger aangehaalde wet en de andere wetgevingen op taalgebied het beginsel van de gelijkwaardigheid der landstalen wettelijk is gevestigd geworden en dat deze gelijkwaardigheid door het voorstel van wet wordt opgeheven. Ook in de Grondwet werd trouwens de gelijkwaardigheid van de tekst in de twee talen vastgelegd (grondwettelijke bepaling van 10 april 1967). Deze leden zijn verder van oordeel, dat wanneer gevallen voorkomen waarbij feitelijk een ongelijkheid in het gebruik der talen wordt vastgesteld, het de taak is van de parlementsleden en de bevoegde commissies van het Parlement om de leden van de Regering op deze tekortkomingen te wijzen.

Het voorstel van wet werd door de Commissie voor de Justitie verworpen met negen stemmen bij drie onthoudingen.

Het rapport werd aanvaard met eenparigheid van stemmen.

De Verslaggever,
E. VAN BOGAERT.

De Voorzitter,
H. ROLIN.

L'article 3 de la proposition prévoit que ce régime entrera en vigueur à la date d'ouverture de la première année parlementaire qui suivra la date de la publication de la loi au *Moniteur belge*. La langue qui recevra la priorité en premier lieu sera le néerlandais.

D'après les développements, la proposition de loi a été déposée en raison du fait que les publications officielles donnent la priorité au texte français. Ce serait le cas pour les projets de budget, les lois et les arrêtés royaux et ministériels ainsi que pour les documents émanant d'établissements publics dépendant de l'Etat.

La proposition de loi qui est soumise à vos délibérations a donné lieu, au sein de votre Commission de la Justice, à un échange de vues au cours duquel différentes considérations ont été émises.

Un commissaire a déclaré que, telle qu'elle est rédigée, la proposition de loi ne pouvait être admise, étant donné qu'elle dérogerait à la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative. Cette loi dispose en son article 1er que les lois sont votées et publiées en français et en néerlandais. En vertu de l'article 2, les projets de loi émanant du Gouvernement sont présentés aux Chambres dans les deux langues. L'article 3 détermine la formule de la sanction et de la promulgation des lois. L'article 4 consacre l'égalité des deux textes : le texte français et le texte néerlandais seront publiés au *Moniteur* l'un en regard de l'autre. L'intervenant estime que la proposition de loi en discussion est contraire à ces dispositions et que, par conséquent, elle aurait dû être présentée sous forme d'amendement à la loi du 31 mai 1961 relative à l'emploi des langues en matière législative. Plusieurs membres de la Commission déclarent se rallier à ce point de vue. D'autres commissaires ont ajouté que la loi précitée ainsi que les autres lois linguistiques ont consacré le principe de l'égalité des langues nationales, et que la proposition de loi en discussion aurait pour effet de mettre fin à cette égalité. D'ailleurs, la Constitution elle-même consacre l'équivalence des textes rédigés dans les deux langues (disposition constitutionnelle du 10 avril 1967). Ces intervenants estiment par ailleurs que, dans les cas où l'on constate effectivement que l'égalité des langues n'a pas été respectée, il appartient aux parlementaires et aux commissions compétentes du Parlement de signaler ces anomalies aux membres du Gouvernement.

La proposition de loi a été rejetée par 9 voix et 3 abstentions.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
E. VAN BOGAERT.

Le Président,
H. ROLIN.